

BÀRBARA GALMÉS, consellera d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, disposada a millorar la qualitat de l'ensenyament públic

Bàrbara Galmés Chicón va néixer a Palma el 1955, és casada, amb dues filles. L'any 1978 va obtenir la llicenciatura de Filosofia i Lletres, especialitat en Filologia Hispànica, per la Universitat Central de Barcelona. De manera simultània va cursar Ciències de la Informació a la Universitat Autònoma de Bellaterra, estudis que va abandonar en treure una plaça a l'oposició de professora agregada d'institut de batxillerat, l'any 1979.

De llavors ençà s'ha dedicat a la docència, àmbit en el qual ha exercit diversos càrrecs directius. Des de fa devuit anys, i amb l'únic parèntesi del període que va de l'any 2000 al 2003, en el qual va ser cap de servei de la Direcció General de Comunicació del Govern de les Illes Balears, és a l'Institut d'Ensenyament Secundari de Son Rullan, del qual ha estat directora al llarg de set anys.

És autora de diverses publicacions sobre la seva especialitat: Gramàtica del text, Comentari crític de text, Guies de lectura i edicions crítiques de llibres en llengua castellana. Ha estat coordinadora de les proves de selectivitat de Llengua Castellana i Literatura a la Universitat de les Illes Balears, de 1994 a 1999. L'any 2000 va participar en l'elaboració del Currículum integrat de Llengua i Literatura catalanes i de Llengua i Literatura castellanes d'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. Ha impartit cursos al Centre de Professors i al Col·legi de Llicenciats de Palma, dels quals destaquen, entre d'altres, els referents a desenvolupament de la LOGSE, ensenyament de Literatura al batxillerat, i enfocament comunicatiu a l'ensenyament de les llengües. Ha rebut formació i ha participat al projecte d'implantació d'un sistema de gestió de qualitat als centres d'ensenyament secundari i ha col·laborat en la realització d'auditories internes a centres de les Illes Balears. Ha treballat de manera conjunta amb la Universitat de les Illes Balears en projectes de tractament d'atenció a la diversitat i sobre disciplina i convivència escolar.

1. La passada legislatura va ser un despropòsit continu quant a fer creure a la ciutadania la importància de l'educació, però en la crua realitat no es va fer res més que empobrir l'escola pública, aconseguir les titularitats de les escoles privades concertades, atacar la nostra llengua i cultura... Quins són, amb poques paraules, els grans objectius de la vostra Conselleria?

Apostam per la qualitat de l'ensenyament públic i ens hem marcat com a objectius, avançar en l'atenció a la diversitat, lluitar contra el fracàs escolar, assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els alumnes i il·lusionar els professors i els estudiants. Per a la societat de les Illes Balears, l'exigència de proporcionar una educació

de qualitat a tots els ciutadans és fonamental. Després d'aconseguir que tots els joves estiguin escolaritzats fins als setze anys, el primer objectiu de la nostra educació ha de ser millorar els resultats generals, reduir les elevades taxes d'abandonament dels estudis i d'acabament de l'educació bàsica sense titulació. Es tracta de millorar el nivell educatiu, de treballar per l'èxit escolar, personal i social de tot l'alumnat, és a dir, que tots assoleixin el màxim desenvolupament de les seves capacitats individuals i socials, culturals, intel·lectuals i emocionals; per això necessiten una educació de qualitat adaptada a les seves necessitats. S'ha de garantir la igualtat d'oportunitats, conciliant la qualitat de l'educació i l'equitat. Per aconseguir-ho actuarem a partir d'una planificació exhaustiva i una gestió dels recursos meticulosa i rigorosa.

2. Per a l'STEI-i la vertadera reforma educativa és aquella en què realment s'hi implica tot el Govern, que es reflecteix en el pressupost i que té com a objectiu fonamental l'impuls de l'escola pública i gratuïta. Quin serà el finançament que es destinarà a educació en els pròxims quatre anys?

En la meua responsabilitat com a consellera d'Educació defensaré sempre el màxim de recursos per al meu departament. De fet, és un compromís de legislatura aconseguir un increment progressiu del pressupost educatiu, amb la finalitat que arribi al 6 % del PIB en el menor temps possible.

3. Per a l'STEI-i, el centre educatiu ha de tenir autonomia per poder treballar i ha de comptar amb una bona organització pedagògica i administrativa. Hi està d'acord la Conselleria? Com ho podreu dur a la pràctica?

Ens hem plantejat com a principi bàsic que els centres avancin cap a la màxima autonomia pedagògica. Ens hem posat a treballar amb l'objectiu que les properes instruccions que elabori la Conselleria donin més passes en aquest sentit que les que va fer l'anterior equip. Així mateix, ens hem proposat facilitar les tasques administratives dels centres amb un model basat en la dada única per agilitar i facilitar l'elaboració de plantilles i les quotes de professorat.

4. El professorat, actor de la transformació dins els centres educatius, necessita una formació inicial i continuada d'acord amb una realitat social que cal canviar. Al mateix temps, requereix un salari digne (tant el professorat dels centres públics com el dels concertats). Des de l'STEI-i considerem que cal una gran campanya de revalorització de la tasca docent. Quina serà la vostra actuació en aquest aspecte?

La Conselleria treballarà perquè la societat valori la importància que té la tasca dels docents, que mereixen el reconeixement social que han perdut, i també posarà tot el seu esforç per aconseguir que la societat reconegui la importància de l'educació, des del convenciment que només una societat preparada i formada pot guanyar el futur.

5. El currículum, en bona part d'elaboració autonòmica, com considereu que ha de ser? Transformador i vinculat a la realitat, científic,

arrelat al medi i a la cultura popular, emancipador i plural?

És evident que el currículum ha d'estar vinculat a la realitat sociocultural de les Illes Balears, al nostre entorn i a la nostra cultura. D'altra part, hem d'aspirar, a través del currículum, a formar ciutadans crítics capaços de transformar i millorar el món que els envolta i oberts a la diversitat del nostre món global. Volem afavorir l'autonomia dels centres perquè puguin elaborar, aprovar i executar un projecte educatiu i un projecte de gestió, com també les seves normes d'organització i de funcionament. Es tracta que els centres puguin adoptar experimentacions, plans de treball, formes d'organització o ampliació de l'horari escolar que suposin una millora contínua tant dels processos educatius com dels resultats d'aquests. L'exigència de proporcionar una educació de qualitat a tot l'alumnat, tot considerant la diversitat d'interessos, característiques i situacions personals, obliga a reconèixer als centres educatius una capacitat de decisió que afecta tant l'organització com el funcionament. Els centres han d'estar dotats amb els recursos que necessiten per desenvolupar la seva activitat i assolir els objectius.

6. L'alumnat de les escoles de les Illes Balears és d'una gran diversitat, hi ha aules on conviuen nines i nins de més de 20 nacionalitats diferents. Tot i que aquest tret proporciona una gran riquesa cultural, representa una dificultat greu en l'ensenyament-aprenentatge. Des de l'STEI-i considerem que cal incentivar la formació, la dedicació i la implicació de tota la societat per fer que la integració sigui una realitat, però són necessaris més mitjans per a l'escola. Quines

mesures pensau adoptar per fer possible la integració?

La de les Illes Balears és de les poques comunitats que creixen en nombre d'alumnes a les primeres etapes educatives, en gran part a causa de la immigració. Es tracta d'un fenomen al qual s'ha de donar resposta, mitjançant l'atenció a la diversitat. Això fa necessari l'establiment d'aules d'acollida perquè els alumnes puguin arrelar. La integració, perquè sigui autèntica, ha d'evitar guetos i que hi hagi centres que concentrin la major part dels alumnes d'origen estranger. Paral·lelament, volem avançar en la formació del professorat, perquè pugui atendre aquesta nova realitat social i potenciar programes educatius i de formació complementària per afavorir-ne la integració.

- 7. La reforma educativa va estendre l'ensenyament fins als 16 i, fins i tot, fins als 18 anys. L'obligació d'un govern d'esquerres és, també, educar la població adulta. A més, l'educació permanent és una necessitat que augmenta cada dia, per a quan podrem comptar amb el desplegament de la llei de persones adultes?**

Des de l'equip de la Conselleria tenim molt clara la necessitat d'afavorir la formació contínua a tots els nivells. En aquest moment estam iniciant el procés de desenvolupament de la Llei d'educació i formació permanent de les persones adultes de les Illes Balears, aprovada el 30 de març de 2006, procurant que les interrelacions entre les competències de cada Conselleria siguin el més acurades possible, sempre en

benefici de la ciutadania de les Illes Balears. Per altra banda, Europa ens marca uns objectius de convergència educativa que nosaltres aspiram a complir per ser competitius. Per això, també donam suport a la UIB per al desenvolupament de màsters i postgraus universitaris, de manera que el ciutadà pugui continuar formant-se a tots els nivells possibles al llarg de la seva vida.

- 8. El mapa escolar és un deute històric. Quan aconseguirem tenir-lo?**

Actualment la Conselleria, des de la Direcció General de Planificació i Centres, treballa en aquesta qüestió. Podem anunciar que tenim el de Menorca bastant avançat i a punt d'entrar en fase de revisió, i que esperam que al llarg del curs escolar 2007-2008 podrem tenir acabats els de Mallorca, Eivissa i Formentera.

- 9. Sabem que a Inca existeix un projecte de museu pedagògic, que ara sembla un magatzem. Quan quedarà preparat per exercir les funcions corresponents i que pugui ser d'utilitat pública?**

Em sap un poc de greu que es pugui qualificar de "magatzem" l'Arxiu Museu de l'Educació (AMEIB), d'una banda, per l'equip de persones que han treballat a l'AMEIB, i que hi treballen, arxivant, catalogant, restaurant i analitzant-ne el fons; i de l'altra banda, perquè amb el seu esforç s'ha aconseguit una bona col·lecció que passa per ser una de les més completes d'Europa, i així ho han reconegut diversos especialistes en museologia i en història de l'educació. És un museu que reuneix un important arxiu i una biblioteca especialitzada i, encara que no disposa de sales d'exposició ni temporals ni permanents, ha mostrat públicament els seus fons en diverses ocasions. El que sí és cert és que les infraestructures del museu no estan a l'alçada del seu fons i que és necessària la seva millora i ampliació. En aquest sentit ja hi estam treballant. De fet, esper que ben aviat ja puguem anunciar una bona notícia en aquest sentit per al museu, gràcies a un acord que actualment estam negociant amb l'Ajuntament d'Inca.

- 10. La rectora Montserrat Casas pensa donar un fort impuls a la Universitat. Quines noves carreres pensau ajudar a introduir a la UIB? Com pensau incentivar l'alumnat d'ESO i batxillerat, perquè desitgin assistir a la universitat? Què pensau aportar al pressupost per augmentar el binomi I+D?**

En l'adaptació del sistema universitari a les directrius de l'Espai Europeu d'Educació Superior, tots els títols de grau i màsters oficials de postgrau s'han de considerar com a noves titulacions. Ja s'han iniciat les converses a la UIB per valorar quins són els títols que podrien impartir-se l'any acadèmic 2009-2010, i properament establirem la metodologia que se seguirà per tramitar aquestes propostes. Volem adequar l'oferta educativa a la realitat social i laboral de les Illes Balears, però també aprofitar els recursos existents. Per tant, s'estudiarà alhora l'adaptació de les carreres actuals al nou sistema i la viabilitat de noves especialitats. Tenim establert un conveni de col·laboració per al Programa d'Orientació i Transició a la Universitat (POTU), que volem mantenir i potenciar amb l'objectiu d'animar l'alumnat d'ESO, de batxillerat i de formació professional a continuar la seva formació. A tall d'exemple de les actuacions que es duen a terme, podem esmentar que cada any més de 2.000 alumnes de 4t curs d'ESO i 1r curs de batxillerat visiten el laboratori del DEMOLAB (Laboratori de demostracions). Pel que fa a Investigació i Desenvolupament Tecnològic, des del Govern hem de continuar impulsant la recerca a la nostra Comunitat autònoma. La UIB té grups d'investigació competitiu i emergents que han de trobar el suport necessari perquè el seu treball sigui conegut i els resultats repercutixin en la societat tant com sigui possible. En aquests moments, la Direcció General d'Universitat elabora el decret sobre els complements retributius addicionals per al personal docent i investigador de la UIB amb dedicació a temps complet, tant funcionari com contractat permanent, que pretén recompensar el desenvolupament d'activitats docents, investigadores i de transferència de coneixement per sobre d'uns determinats estàndards de qualitat.

- 11. La Conselleria del Govern anterior va prendre o va anunciar moltes determinacions que anaven en contra de la nostra cultura i de la llengua catalana. Què pensau fer per aconseguir que la cultura pròpia entri en els centres educatius i que la llengua catalana es converteixi realment en llengua vehicular dels centres i d'ús entre els infants i adolescents?**

Ja hem donat la primera passa amb la congelació del Decret de trilingüisme aprovat per l'anterior conseller, el contingut del qual no respectava la Llei de normalització lingüística. Molts de centres tenen el català com a llengua vehicular, però la Conselleria vol avançar en aquest camí i afavorir activitats extraescolars i complementàries que engresquin els alumnes a fer un major ús

de la llengua pròpia. Trobar espais d'intercomunicació en català fora de les aules és un altre dels objectius que ens hem marcat per avançar en aquest camí.

- 12. Quines són les vostres propostes per prevenir els riscos laborals i les malalties professionals? Com pensau recuperar la il·lusió del professorat per a la seva feina?**

La Conselleria ha alliberat de les seves tasques habituals tres docents per a la creació dels comitès de riscos laborals de manera proporcional, en funció de la representació sindical. A més, tenim prevista l'elaboració d'un estudi acurat dels riscos laborals més freqüents que genera la funció docent. Així mateix, potenciarem la formació permanent del professorat, mitjançant aquelles activitats internes i externes que facin referència a continguts i estratègies relacionades amb la salut laboral i els riscos laborals. Respecte a la motivació del professorat, pensam que hi ha molts de mestres i professors que tenen una gran vocació i il·lusió per la seva feina, tot i que moltes vegades els reptes i els canvis als quals han de fer front la fan més complexa. Davant aquest escenari, la Conselleria treballarà perquè la societat valori la importància que té la tasca dels docents i incidirà en què la societat reconegui la importància de l'educació. □

Gabriel Caldentey i Neus Santaner

